

18 jaar, wat nu?

Antwoord op de meest gestelde vragen van ouders

Samen met Yvonne Hintzen en Peter Stienen (arbeidsdeskundigen UWV) gingen we op zoek naar antwoorden op de vragen aan de Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.

Welke criteria hanteert het UWV om het arbeidsvermogen te beoordelen?

Wat is een taak? Wat betekent duurzaam, wat zijn algemene werknemersvaardigheden? Hoe verloopt procedure?

UWV beoordeelt aan de hand van 4 criteria, te weten:

- Is klant tenminste vier uur per dag belastbaar?
- Is klant in staat aaneengesloten te werken gedurende tenminste een periode van een uur?
- Kan klant een taak uitvoeren in een arbeidsorganisatie?
- Beschikt klant over basale werknemersvaardigheden?

Let op: om in aanmerking te komen voor een Wajong-uitkering moet minimaal een van deze criteria duurzaam (blijvend) ontbreken. De criteria vier uur per dag belastbaar en een uur aaneengesloten kunnen werken worden door de verzekeringsarts beoordeeld, het criterium basale werknemersvaardigheden door zowel de verzekeringsarts als arbeidsdeskundige en of klant een taak in een arbeidsorganisatie kan uitvoeren wordt beoordeeld door de arbeidsdeskundige.

Taak:

Een taak is een onderdeel van een functie, het betreft hier enkel een taak uit een functie en dus geen volledige functie. Er moet gekozen worden voor een taak uit het takenbestand. Te denken valt bijvoorbeeld (niet limitatief) aan Sorteren van puin aan lopende band – Schoffelen – Zwerfafval opruimen – Beleggen van broodjes – Invoeren van gegevens – Plaatsen van onderdelen op printplaat – Uitlaten van honden - etc.

Duurzaam:

Dit aspect wordt beoordeeld door de verzekeringsarts. Hierbij wordt overwogen of er sprake is van een progressief ziektebeeld, of er sprake is van een stabiel ziektebeeld zonder behandelmogelijkheden, of de aandoening zodanig ernstig is dat geen enkele toename van bekwaamheden verwacht mag worden en of er mogelijkheden zijn tot verbetering van de belastbaarheid, mogelijkheden tot verdere ontwikkeling en mogelijkheden tot toename van bekwaamheden.

Algemene werknemersvaardigheden:

UWV beoordeelt basale werknemersvaardigheden. Hieronder wordt verstaan:

- Instructies van de werkgever begrijpen, instructies onthouden en instructies uitvoeren;
- Afspraken met de werkgever nakomen (hiermee wordt bedoeld of iemand zich als een goede werknemer kan gedragen).

Hoe beoordeelt het UWV of mijn kind kan werken (regulier of beschut) of een Wajong krijgt?

Wanneer een aanvraag Wajong binnenkomt wordt eerst naar de juridische aspecten gekeken (zoals of iemands beperkingen voor 17 jarige leeftijd of tijdens studie zijn ontstaan en of iemand behoort tot de personenkring op basis van nationaliteit), er wordt gekeken of iemand tot de doelgroep Wajong behoort.

Als de aanvraag in behandeling genomen wordt, wordt het dossier besproken tijdens een triage. Hier wordt bepaald of er voldoende informatie aanwezig is in het dossier om te kunnen starten met de beoordeling. Zo nee, dan wordt deze informatie nog eerst opgevraagd (vertraging in beoordeling, beste is zoveel mogelijk gelijk meesturen).

Zo ja, dan wordt de aanvraag verder beoordeeld door de verzekeringsarts en arbeidsdeskundige. Beide bepalen wat ze nodig hebben voor een correcte beoordeling – fysiek spreekuur, telefonisch contact, opvragen van nadere gegevens (bijvoorbeeld medische gegevens voor de verzekeringsarts en nadere gegevens school voor de arbeidsdeskundige), contact met begeleider(s), etc.

Mijn kind is 18 jaar hoe hoog de uitkering per maand?

Dit is een uitkering van 75% van het minimum(jeugd)loon, dit is dus afhankelijk van de leeftijd. Ophoging van WAJONG uitkering is mogelijk tot 85 of 100% van het dagloon. Dit kan bij volledig arbeidsongeschikt; en dagelijks en blijvend hulp of verzorging van anderen nodig heeft bij zaken als bijvoorbeeld wassen, aankleden, toiletbezoek of als u niet meer alleen kunt zijn. Bij tijdelijke hulp of verzorging krijgt u geen 100%. 85% bij een deel nog kunnen redden is de ophoging naar 85%. De mate van hulpbehoefendheid wordt bepaald door de verzekeringsarts, of het tot uitkering komt bepaald onze procesbegeleider daar er ook gekeken wordt naar eventuele ander voorziening namelijk: Als u (voor een deel) hulp of ondersteuning krijgt via een andere voorziening, dan krijgt u geen 100%, maar 85%. Heeft u een uitkering van 85%? Dan wordt uw uitkering (verlaagd tot) de normale uitkering van 75%. Dit geldt als u één van de volgende voorzieningen heeft:

- u minimaal 4 dagen per week naar de dagopvang van een instelling gaat; of
- u woont in een woonvorm waar u hulp op afroep krijgt; of
- u krijgt betaalde hulp, met of zonder persoonsgebonden budget (PGB); of
- u volgt speciaal onderwijs. Als u regulier onderwijs volgt, gaat uw uitkering niet omlaag.

Wat is het verschil tussen beschut werk en regulier werk?

Personen die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, kunnen met een indicatie Beschut Werk in een beschutte omgeving aan het werk. Deze personen hebben door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanig hoge mate van begeleiding (permanent toezicht of zeer intensieve begeleiding) of aanpassing van werk en/of werkomgeving nodig, dat niet van een werkgever kan worden verwacht dat hij deze personen in dienst neemt, ook niet met extra voorzieningen van gemeente of UWV. Bij regulier werk gaan we gelet op jullie doelgroep uit van een Indicatie Banenafpraak (IBA). Bij een Indicatie Banenafpraak werkt iemand in een reguliere werkomgeving/bedrijf waar gebruik gemaakt kan worden van de inzet van een jobcoach of loonkostensubsidie bij een verminderde loonwaarde. Het verschil is dus dat bij beschut werk de begeleider continu in de werkomgeving aanwezig en bij een IBA staat deze begeleider verder af, deze komt 1-2 keer per week langs.

Als (beschut) werk toch niet lukt, kan hij dan alsnog een Wajong krijgen?

In principe niet daar de persoon beschikt over arbeidsvermogen anders kan hij niet voor beschut werk in aanmerking komen. Mocht beschut werk toch niet mogelijk blijken dan zijn er diverse vervolgopties. Onder andere Ziektewet, WIA, uitkering van de gemeente of in uitzonderlijke situaties terugrijpen op Wajong.

Doet het UWV nog iets na de beoordeling?

Na een toekenning Wajong betaalt UWV enkel de uitkering maandelijks uit. Eventuele dagbesteding zal vanuit de gemeente (WMO) of CIZ (WLZ) geregeld moeten worden.

Kan mijn kind verder leren met een wajong uitkering?

Bij het toekennen van een Wajong-uitkering is het volgen van onderwijs geen uitsluitingsgrond maar wordt uitdrukkelijk gekeken naar het ontwikkelen van arbeidsvermogen. Het volgen van onderwijs staat op gespannen voet met het niet kunnen ontwikkelen van arbeidsvermogen. Bijvoorbeeld wanneer iemand doorstroomt vanuit jullie naar MBO-1, MBO-2 of andersoortige vervolg opleiding, dan zijn er ontwikkelmogelijkheden en is de kans op een toekenning Wajong zeer gering.

Hoe komt mijn kind op de werkplek als hij dit niet alleen kan?

Een werkplek is alleen aan de orde wanneer iemand beschikt over arbeidsvermogen, dus afwijzing Wajong. Bij een positief advies beschut werk of toekenning Indicatie Banenafpraak (IBA) is de gemeente verantwoordelijk voor de begeleiding/ondersteuning richting een passende werkplek. Vervoersvoorziening naar werk en school is mogelijk hiervoor gelden bepaalde voorwaarden. Hiervoor verwijzen wij naar de site van het UWV onder het kopje "Voorzieningen".

Mijn kind is 18 jaar en wil graag een vervolgopleiding doen op het MBO/HBO, moet ik toch al een arbeidsvermogen beoordeling laten doen?

Wanneer er sprake is van een progressieve ziekte kan het zinvol zijn dat wij een beoordeling uitvoeren en zou het ook kunnen leiden tot een toekenning. In de andere gevallen laat het volgen van zulke opleiding zien dat er ontwikkeling mogelijk is en zal het vrijwel altijd leiden tot een afwijzing Wajong. Anderzijds blijft de persoon verzekerd in het kader van de Wajong (blijft behoren tot de doelgroep).

Samen met Xavier Serradura en Joyce Frijns (consulent sociaal domein en VSV consulent bij gemeente Maastricht) gingen we op zoek naar antwoorden op de vragen aan de gemeente.

Ondersteunt de gemeente mijn kind bij het vinden van een baan?

Ja, Fleur Jongen, de Jongerencoach van Podium24, heeft nauw contact met Adelante. Ze gaat in samenwerking met de stagedocent op zoek naar stageplekken waar uitstroom naar betaald werk mogelijk is. Dit doet ze voor jongeren met uitstroomprofiel Arbeid. Mocht het contract bij de werkgever om welke reden dan ook beëindigd worden, kan de jongere zich opnieuw melden bij Fleur Jongen. Zij zal dan samen met de jongere weer naar de mogelijkheden naar werk kijken.

Voor de gemeente Maastricht liggen er inderdaad contacten met Fleur Jongen. In andere gemeentes is er een vergelijkbare werkwijze, waarbij een medewerker vanuit het jongerenloket deze functie vervult. Klopt het dat het vooral gaat om een samenwerking tussen de contactpersoon van de gemeente, school, jongeren en hun ouders?

En na afronding van school blijft de gemeente deze taak houden?

Vanuit SZMH zijn er twee consulenten verbonden aan de school, Fleur Jongen zoals hierboven beschreven en de consulent Kwetsbare Jongeren (Joyce Frijns). Waar Fleur meer gericht is op de doorstroom van school naar arbeid, is Joyce er om andere zaken op te pakken zoals o.a. dagbesteding of eventueel de brug naar de uitkering. Ook als de jongere van school gaat, kan er altijd contact gezocht worden met deze personen. Omdat we nooit met zekerheid kunnen aangeven hoe lang iemand een bepaalde functie heeft, ook de link naar het Jongerenteam, waar men tot 27 jaar contact mee kan opnemen.

Hebben wij als ouders een vast aanspreekpunt bij de gemeente?

Vanuit de gemeente zijn er een aantal consulenten verbonden aan Adelante. School heeft altijd de meest recente contactgegevens. Zo kan er met de juiste consulent geschakeld worden als er hulp of advies nodig is bij de situatie van de jongere.

Op het moment dat de jongere niet meer op school zit, kan er contact opgenomen worden met het Jongerenteam van SZMH <https://www.socialezaken-mh.nl/nl/werk/jongeren-en-werk/jongerenpunt/>

Met de gemeente Maastricht en een aantal andere gemeentes in Zuid-Limburg zijn er inderdaad vaste contactpersonen.

Betekent dit dat als een jongere niet meer op school zit, de jongerencoach/jongerenloket het aanspreekpunt is voor jongeren en hun ouders?

Vaak is de consulent Kwetsbare Jongeren de contactpersoon. De gemeente blijft in veel gevallen verantwoordelijk voor de jongeren, ook als ze van school zijn. Men kan hiervoor contact opnemen met de contactpersoon die er al is, of met het algemeen nummer van het Jongerenteam. We kunnen niet garanderen dat één persoon altijd contactpersoon blijft.

Krijgt mijn kind uitkering als hij nog geen baan heeft en hoeveel is dat? Heeft dit gevolgen voor ons inkomen/toeslagen/uitkering?

Vanaf 18 jaar heeft een jongere het recht een bijstandsuitkering aan te vragen bij de gemeente. Per jongere wordt er vervolgens gekeken of de jongere in aanmerking komt hoe hoog het bedrag is. Dit is maatwerk en kan per situatie anders zijn, dus bedragen noemen is lastig. Advies blijft om contact op te nemen met het jongerenteam van uw gemeente om samen te kijken waar er recht op is en of er gevolgen zijn voor andere toeslagen/uitkeringen. De financiële situatie van jongeren die 18 jaar worden, brengt onzekerheid en zorgen met zich mee. Begrijpelijk dat er geen concrete bedragen genoemd kunnen worden. Is het wel mogelijk aan te geven welke criteria van invloed zijn op het wel/niet krijgen van een uitkering? Om in aanmerking te komen voor een bijstandsuitkering dient de jongere minimaal 18 jaar oud te zijn. Er is geen recht op een bijstandsuitkering indien de jongere onderwijs kan volgen waarmee hij/zij aanspraak kan maken op studiefinanciering. Tenslotte komt de jongere enkel in aanmerking voor een bijstandsuitkering indien zijn/haar vermogen lager is dan € 6.295,-. Indien een jongere 18, 19 of 20 jaar en inwonend is bedraagt de hoogte van de algemene bijstand in 2021 € 265,49 per maand. Indien een jongere van 18, 19 of 20 jaar oud noodzakelijk zelfstandig woont kan op dit bedrag een aanvulling met bijzondere bijstand worden gegeven. Hoe hoog deze aanvulling vanuit de bijzondere bijstand is, is afhankelijk van de woonsituatie.

Voor deze aanvulling vanuit de bijzondere bijstand is een onderhoudsplicht van de ouders van toepassing. Dit houdt in dat wordt onderzocht in hoeverre de ouders financieel kunnen bijdragen in het onderhoud van hun kind waarbij er wordt gekeken naar de inkomsten, leefvorm en woonsituatie van de ouders. Deze onderhoudsplicht is van toepassing totdat de jongere de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt. Indien een jongere ouder is dan 21 jaar is de hoogte van de uitkering afhankelijk van zijn/haar woonsituatie. Eventuele inkomsten uit arbeid of alimentatie zullen in mindering worden gebracht op de bijstandsuitkering. Bij vragen over het recht op of de hoogte van een bijstandsuitkering kunt u contact opnemen met het Jongerenpunt Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland op 043-3506083 of jongerenpunt@maastricht.nl

Hoeveel verdient mijn kind als hij niet fulltime kan werken?

Het Wettelijk minimumloon is een werkgever in Nederland verplicht te betalen. Afhankelijk van het aantal gewerkte uren is het loon te berekenen. Mocht het loon onder bijstandsnorm zitten, dan kan er een bijstandsaanvraag gedaan worden bij de gemeente, zodat het bedrag wordt aangevuld tot bijstandsnorm. Het doel is om de jongere uit te laten stromen met voldoende contracturen, zodat hij boven de bijstandsnorm zit. Dit moet natuurlijk ook haalbaar zijn voor de jongere.

Gaat het hier om loonwaardebepaling en hoe wordt deze berekend?

De werkgever kan subsidie aanvragen als de jongere in het doelgroepenregister valt. De jongeren ontvangt zijn salaris aan de hand van de gewerkte uren en de werkgever kan de subsidie aanvragen bij de gemeente. (Saskia de loonwaardemeting is voor de werkgever. Het heeft geen meerwaarde om uit te leggen hoe dit wordt berekend. Dit heeft geen gevolg voor het salaris).

Wat is het verschil tussen beschut werk en regulier werk via het doelgroepregister in de praktijk?

Beschut werken is voor mensen die veel begeleiding en werkplekaanpassingen nodig hebben, die een reguliere werkgever niet kan bieden. In een beschutte werkomgeving. In onze regio is dat ingericht bij Athos, Talent en MTB. Bij regulier werk via het DGR is een jongere in staat zelfstandig arbeid te verrichten. En kan er bijvoorbeeld een jobcoach worden ingezet. Of zijn er subsidiemogelijkheden voor een werkgever. **Opmerking:** Dit betreft jongeren uit de gemeente Meerssen, Maastricht, Eijsden-Margraten, Valkenburg, Gulpen-Wittem en Vaals.

Krijgen deze jongeren bij het beschut werk een salaris van de gemeente of vanuit de werkgever?

Wordt beschut werk bij andere gemeentes op een vergelijkbare manier aangeboden of zijn er ook gemeentes die geen beschut werkplekken hebben?

Jongeren uit het gebied SZMH krijgen momenteel een uitkering van de gemeente en worden op een plek gezet zoals MTB of Athos. Beschut werk is in iedere regio anders geregeld.

Handige links

Als u een arbeidsbeperking heeft, kunt u misschien hulp bij werk of een Wajong-uitkering (Participatiewet) krijgen. U vraagt dan een Beoordeling arbeidsvermogen aan (www.uvw.nl)

Ik ben arbeidsbeperkt (Participatiewet) | UWV | Particulieren:
<https://www.uvw.nl/particulieren/arbeidsbeperkt/index.aspx>

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de Participatiewet. De wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking. Meer informatie van de rijksoverheid treft u aan op:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/participatiewet>

Tot slot

Mochten er naar aanleiding van deze informatie nog vragen zijn, neem dan contact met ons op via: s.kesselaer@adelante-zorggroep.nl of f.helmerich@adelante-zorggroep.nl

N.B.: Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Deze informatie is onder voorbehoud van wetswijzigingen.

OVER ADELANTE

Adelante is een organisatie die ondersteuning biedt aan volwassenen en kinderen die te maken hebben met de gevolgen van een ziekte, aangeboren aandoening of ongeval. Ruim 1250 professionals, medewerkers en vrijwilligers verlenen die zorg vanuit diverse locaties verspreid over heel Limburg, inclusief de poliklinieken van een aantal ziekenhuizen.

Cliënten kunnen terecht voor medisch specialistische revalidatie, gehoor-, taal- en spraakproblemen, speciaal onderwijs, medische kindzorg, sport en arbeidsrevalidatie. Adelante richt zich niet op de beperking maar op de mogelijkheden om door te kunnen gaan. Ons motto: haal het beste uit jezelf!

www.adelante-zorggroep.nl

adelante

haal het beste uit jezelf

Onderstestraat 29
6301 KA Valkenburg a/d Geul
t 045 - 528 26 00
www.adelante-zorggroep.nl